Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2026/1475

9.4.2026

P10_TA(2025)0188

Δυνατότητες απλούστευσης των ταμείων συνοχής

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Σεπτεμβρίου 2025 σχετικά με τις δυνατότητες απλούστευσης των ταμείων συνοχής (2024/2106(INI))

(C/2026/1475)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη τα άρθρα 4, 162, 174 έως 178, και 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων ([1]) (κανονισμός περί κοινών διατάξεων – ΚΚΔ),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής ([2]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης ([3]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης ([4]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 ([5]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/460 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 2020, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 508/2014 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την κινητοποίηση επενδύσεων στα συστήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των κρατών μελών και σε άλλους τομείς των οικονομιών τους για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης του COVID-19 (Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορωνοϊού) ([6]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2025/925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2025, σχετικά με ένα μέσο για την ανάπτυξη και τη μεγέθυνση στις παραμεθόριες περιοχές στην ΕΕ (BRIDGEforEU) ([7]),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου ([8]),

([1]) ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
([2]) ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
([3]) ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
([4]) ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj.
([5]) ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
([6]) ΕΕ L 99 της 31.3.2020, σ. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/460/oj.
([7]) ΕΕ L, 2025/925, 19.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/925/oj.
([8]) ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj.

— έχοντας υπόψη τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 240/2014 της Επιτροπής, της 7ης Ιανουαρίου 2014, σχετικά με τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων ([9]) (ο ευρωπαϊκός κώδικας δεοντολογίας για την εταιρική σχέση),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Ιανουαρίου 2024 σχετικά με την υλοποίηση της εδαφικής ανάπτυξης (ΚΚΔ, Τίτλος III, Κεφάλαιο II) και την εφαρμογή της στην Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2030 ([10]),

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών, της 24ης Ιανουαρίου 2025, με τίτλο «Προϋπολογισμός της ΕΕ και τοποκεντρικές πολιτικές: προτάσεις για νέους μηχανισμούς σχεδιασμού και υλοποίησης στο ΠΔΠ μετά το 2027»,

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 27ης Φεβρουαρίου 2025, με τίτλο «Ενίσχυση του προσανατολισμού της πολιτικής συνοχής για την περίοδο μετά το 2027 στα αποτελέσματα – προκλήσεις, κίνδυνοι και ευκαιρίες» ([11]),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Φεβρουαρίου 2025, με τίτλο «Η πορεία προς το προσεχές Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο» (COM(2025)0046),

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 5 Δεκεμβρίου 2024, με τίτλο «Αναθεώρηση της Εδαφικής Ατζέντας 2030 της ΕΕ – Προς μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση των πολιτών με ισχυρότερους δεσμούς με την πολιτική συνοχής» ([12]),

— έχοντας υπόψη τις ετήσιες εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2023,

— έχοντας υπόψη την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 8ης Ιουλίου 2024 με τίτλο «Επισκόπηση 03/2024: Πλαίσιο διασφάλισης και βασικοί παράγοντες που συνέβαλαν στα σφάλματα στις δαπάνες της πολιτικής συνοχής της περιόδου 2014-2020»,

— έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 22/2024 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου της 21ης Οκτωβρίου 2024 με τίτλο «Διπλή χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ – Τα συστήματα δικλίδων δεν διαθέτουν ουσιώδη στοιχεία για τον μετριασμό του αυξημένου κινδύνου που απορρέει από το μη βασιζόμενο στις δαπάνες μοντέλο του ΜΑΑ»,

— έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 13/2024 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Απορρόφηση των κονδυλίων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας – Πρόοδος αλλά και καθυστερήσεις, ενώ δεν έχουν εξαλειφθεί οι κίνδυνοι σχετικά με την ολοκλήρωση των μέτρων, υπονομεύοντας την επίτευξη των στόχων του ΜΑΑ»,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού,

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση υπό μορφή επιστολής της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης (A10-0138/2025),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής αποτελεί το σημαντικότερο επενδυτικό εργαλείο της ΕΕ για τη μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων, και ότι ο μακροπρόθεσμος χαρακτήρας της δεν πρέπει να υπονομεύεται από μέτρα έκτακτης ανάγκης ή τροποποιήσεις που αποσκοπούν στην επαναστόχευση των κονδυλίων συνοχής για άλλες προτεραιότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ταμεία της πολιτικής συνοχής πρέπει να παραμείνουν δεσμευμένα για τους πρωταρχικούς στόχους της·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η περιφερειακή συνεργασία μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης για την καινοτομία και την ανθεκτικότητα, και ότι τα μέσα της πολιτικής συνοχής θα πρέπει να επιτρέπουν σε αυτή τη συνεργασία να ευδοκιμεί πέραν των εδαφικών και διοικητικών ορίων·

([9]) ΕΕ L 74 της 14.3.2014, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/240/oj.
([10]) ΕΕ C, C/2024/5704, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5704/oj.
([11]) ΕΕ C, C/2025/2018, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2018/oj.
([12]) ΕΕ C, C/2025/773, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/773/oj.

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής διαδραματίζει καίριο ρόλο στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, του σχεδίου δράσης του και των πρωταρχικών στόχων για την αντιμετώπιση της φτώχειας, την αύξηση της απασχόλησης και την τόνωση της δια βίου μάθησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αιρεσιμότητα όσον αφορά το κράτος δικαίου, καθώς και τα κοινωνικά πρότυπα και τα πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είναι απαραίτητη και δεν πρέπει να υπονομευθεί από τις προσπάθειες για απλούστευση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση σε χρηματοδότηση στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής πρέπει να διασφαλίζει την προστασία και τη συμπερίληψη όλων των ανθρώπων στις περιφέρειές τους, ανεξάρτητα από το φύλο, την ηλικία, την εθνικότητα, την κατάσταση της υγείας, την κοινωνική τάξη, την εθνοτική καταγωγή και τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή τη σεξουαλική ταυτότητα ή την ταυτότητα φύλου·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρηματοδότηση στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής αντιπροσωπεύει περίπου το 30 % του συνολικού προϋπολογισμού της ΕΕ και αποτελεί βασικό πυλώνα για τη στήριξη των ευρωπαϊκών περιφερειών, και ότι θα πρέπει να παραμείνει ξεχωριστή και να μην συνδυάζεται με άλλα ταμεία στο μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά της όσον αφορά τη μείωση των εδαφικών ανισοτήτων και την προώθηση της οικονομικής σύγκλισης·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια απλουστευμένη πολιτική συνοχής είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της ευρωπαϊκής ανθεκτικότητας, μιας δίκαιης και βιώσιμης πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, του δικαιώματος παραμονής για όλους τους πολίτες της ΕΕ και για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι καλύτερα εξοπλισμένες για την αναγνώριση τοπικών προκλήσεων και ευκαιριών, και αποτελούν βασικούς εταίρους για την υλοποίηση του πολιτικού θεματολογίου και της πολιτικής συνοχής της ΕΕ, διότι είναι υπεύθυνες για το 54 έως 58 % του συνολικού όγκου των δημόσιων επενδύσεων που πραγματοποιούνται από τις κυβερνήσεις·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη βασικών στρατηγικών πλαισίων, όπως οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης, τα σχέδια δίκαιης μετάβασης και τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, συχνά στερείται συντονισμένης προσέγγισης και δεν εξασφαλίζει ουσιαστικά τη συμμετοχή των αρμόδιων τοπικών και περιφερειακών αρχών·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τρέχουσα περίοδος προγραμματισμού 2021-2027, η οποία βασίζεται στις προηγούμενες πρωτοβουλίες με περαιτέρω επεκτάσεις των επιλογών απλουστευμένου κόστους, περιλαμβάνει μικρότερο κατάλογο στόχων πολιτικής και σαφέστερη λογική παρέμβασης μέσω δεικτών, λιγότερο αυστηρών απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων και ρυθμίσεων για ενιαίο έλεγχο·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής παραμένει ένα από τα πλέον ορατά και απτά σύμβολα της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή της «μη υπονόμευσης της συνοχής» θα πρέπει να εφαρμοστεί για το μέλλον, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η πολιτική συνοχής παραμένει επικεντρωμένη στη βασική αποστολή της – μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης σε ολόκληρη την ΕΕ·

Ι. λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι οι διαχειριστικές αρχές, οι ενδιάμεσοι φορείς, οι δικαιούχοι και οι πολίτες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σημαντικό διοικητικό φόρτο και προκλήσεις που όχι μόνο επηρεάζουν το ποσοστό υλοποίησης των έργων, αλλά υπονομεύουν επίσης την αποτελεσματικότητα, την αξιοπιστία, τον αντίκτυπο και την προβολή της πολιτικής συνοχής καθώς και την αντίληψη για αυτήν στο σύνολό της·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο διοικητικός φόρτος για τους δικαιούχους όσον αφορά την υποβολή αίτησης και την υλοποίηση έργων που υποστηρίζονται από τα ταμεία συνοχής έχει αυξάνεται σε κάθε περίοδο χρηματοδότησης, δημιουργώντας αυξανόμενο αποτρεπτικό αποτέλεσμα, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολυπλοκότητα και η χρονοβόρα φύση της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων συχνά οδηγούν σε υπολογισμό κόστους-οφέλους που αποθαρρύνει τους δικαιούχους από την υποβολή αίτησης, περιορίζοντας έτσι τη συνολική αποτελεσματικότητα και προσβασιμότητα της πολιτικής συνοχής·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απλούστευση της ταμείων της πολιτικής συνοχής θα πρέπει να είναι συμπληρωματική προς άλλα μέσα για τη διασφάλιση περαιτέρω εναρμόνισης και ενσωμάτωσης·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις αποτελούν μία από τις κύριες πηγές διοικητικών δαπανών και φόρτου που απορρέουν εν μέρει από τον κανονιστικό υπερθεματισμό σε όλα τα κράτη μέλη, δηλαδή από πρόσθετες απαιτήσεις που επιβάλλονται στους δικαιούχους από τις εθνικές και υποεθνικές αρχές πέραν εκείνων που απορρέουν από τις διατάξεις του δικαίου της ΕΕ, όσο και από τη δύσκολη ερμηνεία και εφαρμογή του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ([13]) σε διαφορετικά εδαφικά πλαίσια·

([13]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj).

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προηγούμενες περίοδοι χρηματοδότησης για την πολιτική συνοχής έχουν επανειλημμένα ξεκινήσει πολύ αργά, ιδίως η τρέχουσα περίοδος χρηματοδότησης 2021-2027, γεγονός που οδηγεί σε τεράστιες πιέσεις λόγω συσσώρευσης υποχρεώσεων και σε αργή εκροή των ταμείων συνοχής·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια σειρά παραγόντων, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται οι καθυστερήσεις όσον αφορά την οριστικοποίηση της νομοθετικής δέσμης και των συμφωνιών και των προγραμμάτων εταιρικής σχέσης, η παράλληλη εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), και το εξελισσόμενο και πολύπλοκο ρυθμιστικό περιβάλλον, έχουν διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στο σημερινό χαμηλό ποσοστό υλοποίησης της πολιτικής συνοχής σε όλα τα κράτη μέλη·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το εξελισσόμενο και πολύπλοκο ρυθμιστικό περιβάλλον έχει παρεμποδίσει σοβαρά την έγκαιρη, αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή της πολιτικής συνοχής, και λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η πολυπλοκότητα έχει καταστήσει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής ιδιαίτερα δύσκολη για τις μικρότερες τοπικές αρχές, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε ολόκληρη την ΕΕ·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μέτρα απλούστευσης θα πρέπει να επιτυγχάνουν ισορροπία μεταξύ, αφενός, της ανάγκης για ευκολότερη και καλύτερη πρόσβαση σε κονδύλια, προκειμένου να επιτυγχάνονται βιώσιμα αποτελέσματα, και, αφετέρου, της ανάγκης προστασίας του προϋπολογισμού της ΕΕ, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ανησυχίες και τις συνεισφορές των θεσμικών και μη θεσμικών φορέων, και δεν θα πρέπει να υπονομεύονται από την επαναφορά της πολυπλοκότητας στο πλαίσιο των εθνικών απαιτήσεων ελέγχου·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ([14]), η Επιτροπή υποχρεούται να λάβει διορθωτικά μέτρα, όπως η απλοποίηση των ισχυουσών διατάξεων, η βελτίωση των συστημάτων ελέγχου και ο ανασχεδιασμός του προγράμματος ή των συστημάτων εκτέλεσης, εάν κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ το επίπεδο σφάλματος είναι σταθερά υψηλό·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεωρημένη κλείδα κατανομής που ονομάζεται «μέθοδος του Βερολίνου», στην τρέχουσα διατύπωσή της στο παράρτημα XXVI του Κανονισμού περί κοινών διατάξεων, η οποία προσθέτει άλλα σημαντικά στοιχεία στο ΑΕΠ, δεν αντικατοπτρίζει ακόμη επαρκώς τις πραγματικές αποκλίσεις·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε προσπάθεια απλούστευσης της πολιτικής συνοχής εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πρέπει να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι οι αλλαγές στις υφιστάμενες πρακτικές εφαρμογής ενδέχεται αρχικά να συνιστούν πρόσθετο φόρτο για τις διοικητικές αρχές και τους δικαιούχους·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιμερισμένη διαχείριση, η αρχή της εταιρικής σχέσης, η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, η επικουρικότητα και η τοποκεντρική προσέγγιση θα πρέπει να παραμείνουν ο ακρογωνιαίος λίθος κάθε μεταρρύθμισης και απλούστευσης της πολιτικής συνοχής· λαμβάνοντας υπόψη ότι το μοντέλο επιμερισμένης διαχείρισης έχει αποδειχθεί θεμελιώδης πυλώνας της πολιτικής συνοχής, καθώς διασφαλίζει ότι τα κονδύλια της ΕΕ είναι προσαρμοσμένα στις ειδικές ανάγκες των περιφερειών και των τοπικών περιοχών, προωθώντας παράλληλα την ανάληψη ευθύνης και τη λογοδοσία σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το πλαίσιο πολυεπίπεδης διακυβέρνησης ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των ενωσιακών, των εθνικών, των περιφερειακών και των τοπικών αρχών, διασφαλίζοντας ότι οι πολιτικές σχεδιάζονται και υλοποιούνται αποτελεσματικά κατά τρόπο που αντικατοπτρίζει την εδαφική πολυμορφία και μεγιστοποιεί τον αντίκτυπο στην πράξη·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή της επικουρικότητας θα μπορούσε να εφαρμοστεί καλύτερα στη χρηματοδότηση της συνοχής, για παράδειγμα, με τη θέσπιση οριακών τιμών βάσει των οποίων θα μπορούσαν να αρθούν ορισμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις, όπως συμβαίνει με άλλα ταμεία της ΕΕ·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τεχνικές απλουστεύσεις στα εργαλεία εδαφικής ανάπτυξης [όπως οι ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις (ΟΧΕ) και η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ)] έχουν ήδη ενσωματωθεί στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, αλλά τα μικρά έργα εξακολουθούν να φέρουν αναλογικά υψηλότερο διοικητικό φόρτο (για τους δικαιούχους) και διοικητικό κόστος (για τις αρχές του προγράμματος) σε σύγκριση με τα μεγαλύτερα έργα· λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που εξέφρασε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με την ΤΑΠΤοΚ – ιδίως το δυσανάλογο διοικητικό κόστος σε σύγκριση με τους προϋπολογισμούς των ομάδων τοπικής δράσης·

([14]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, υπό το πρίσμα των σημερινών γεωπολιτικών προκλήσεων, η πολιτική συνοχής μπορεί να διαδραματίσει ρόλο στην ανάπτυξη βασικών υποδομών διπλής χρήσης που εξυπηρετούν μη στρατιωτικές ανάγκες σε καιρούς ειρήνης, ενισχύοντας παράλληλα την εδαφική ανθεκτικότητα και την αντιμετώπιση κρίσεων, και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες προτεραιότητες δεν μπορούν να αποβούν εις βάρος, ούτε να οδηγήσουν σε μείωση των μακροπρόθεσμων επενδύσεων στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της ΕΕ·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής αποδεικνύει σταθερά την ικανότητά της να απορροφά και να επενδύει αποτελεσματικά σχεδόν όλα τα ενωσιακά κονδύλια που της διατίθενται· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σταδιακή αύξηση των πληρωμών στο τελευταίο μέρος της περιόδου προγραμματισμού αποτελεί εγγενές χαρακτηριστικό των πολυετών προγραμμάτων – και συνεπώς ότι μπορεί ρεαλιστικά να αναμένεται παρόμοιο θετικό αποτέλεσμα έως το τέλος της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η αρχή του ενιαίου ελέγχου σε συνδυασμό με τακτικούς ελέγχους της Επιτροπής και να εφαρμοστούν μέτρα για τη μείωση των διπλών λογιστικών και λοιπών ελέγχων που αλληλεπικαλύπτονται με την εθνική εποπτεία σε περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο για το ίδιο έργο και τον ίδιο δικαιούχο, μεταξύ άλλων διασφαλίζοντας τη συνεπή ερμηνεία των κανονισμών και ελαχιστοποιώντας τον διοικητικό φόρτο για τους δικαιούχους και τις διαχειριστικές αρχές·

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης προϋποθέτει ανεξάρτητες διαδικασίες ελέγχου για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΕΕ· προειδοποιεί ότι η εξάρτηση από την εθνική εποπτεία από μόνη της μπορεί να οδηγήσει σε αποκλίσεις όσον αφορά την επιβολή και την παρακολούθηση, υπονομεύοντας έτσι την ομοιόμορφη εφαρμογή των δημοσιονομικών ελέγχων σε όλα τα κράτη μέλη και, τελικά, θέτοντας σε κίνδυνο την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ·

ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διασφάλιση ισχυρών μηχανισμών ελέγχου είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της λογοδοσίας, της ιχνηλασιμότητας και της αποτελεσματικότητας όσον αφορά τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ, συμβάλλοντας στην πρόληψη της απάτης, της κακοδιαχείρισης και των ασυνεπειών στα εθνικά συστήματα εποπτείας·

ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής πρέπει να παραμείνει ανθεκτική απέναντι στην απάτη, τη διαφθορά, καθώς και απέναντι σε κάθε απόπειρα εκτροπής των κονδυλίων της από την αρχική της αποστολή και τις συμφωνηθείσες προτεραιότητες του προγράμματος προς επενδύσεις που υπηρετούν συγκεκριμένα ειδικά προσωπικά ή κομματικά πολιτικά συμφέροντα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, για τον σκοπό αυτό, πρέπει να ενισχυθούν οι προϋποθέσεις και οι ενσωματωμένοι μηχανισμοί για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση παρατυπιών – συμπεριλαμβανομένης της απάτης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ορθή εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης, των απαιτήσεων διαφάνειας και των πολιτικών για την καταπολέμηση της απάτης είναι ουσιαστικής σημασίας·

Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αλληλεπικαλυπτόμενες προτεραιότητες μεταξύ του ΜΑΑ και της πολιτικής συνοχής αποκαλύπτουν τον κατακερματισμό της χρηματοδότησης της ΕΕ και υπογραμμίζουν την ανάγκη για απλουστευμένη και συνεκτική προσέγγιση·

ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 20 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων επιτρέπει ήδη την ενεργοποίηση προσωρινών μέτρων λόγω έκτακτων ή ασυνήθιστων περιστάσεων·

1. τονίζει τον καίριο ρόλο που έχει διαδραματίσει η πολιτική συνοχής στην αντιμετώπιση πολυδιάστατων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και κοινωνικοοικονομικών προκλήσεων κατά την τελευταία πενταετία κατά τρόπο ευέλικτο και που ενισχύει την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών της· θεωρεί, ωστόσο, ότι οι συνεχείς αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο έχουν διαβρώσει τη στρατηγική της εστίαση· τονίζει την ανάγκη να διατηρηθούν υψηλές φιλοδοξίες όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις και το σκεπτικό και τις προτεραιότητές της με βάση τον τόπο, σύμφωνα με την αρχή της «μη υπονόμευσης της συνοχής» και εστιάζοντας στην ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τις κοινωνικές υπηρεσίες, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που συνδέονται με τις ανισορροπίες μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, τη δίκαιη, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, την εξάλειψη της φτώχειας, με έμφαση στην παιδική φτώχεια, και τη στεγαστική κρίση·

2. προειδοποιεί κατά της συστηματικής εκτροπής των ταμείων συνοχής για την αντιμετώπιση κρίσεων, καθώς η εν λόγω πρακτική υπονομεύει τον πρωταρχικό στόχο τους για ενίσχυση της οικονομικής, εδαφικής και κοινωνικής συνοχής της ΕΕ, μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς η χρηματοδότηση είναι περιορισμένη για τον συγκεκριμένο σκοπό· ζητεί αντί αυτού τη θέσπιση ενός μόνιμου, ενισχυμένου και ειδικού μέσου έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ, το οποίο θα διασφαλίζει την ταχεία και συντονισμένη αντίδραση σε μελλοντικές κρίσεις χωρίς να υπονομεύεται η διαρθρωτική ακεραιότητα της πολιτικής συνοχής προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ταμεία της μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκπλήρωση των πρωταρχικών της στόχων·

3. επιμένει ότι οποιεσδήποτε μελλοντικές μεταρρυθμίσεις πρέπει να υποστηρίζουν την επιμερισμένη διαχείριση, την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και μια τοποκεντρική προσέγγιση για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας· επιπλέον, ζητεί μια σύγχρονη, αποκεντρωμένη, ενισχυμένη πολιτική συνοχής, θέτοντας τους ανθρώπους στο κέντρο της και υποστηριζόμενη από ισχυρές εταιρικές σχέσεις σε όλα τα επίπεδα, καθώς είναι απαραίτητη για τη διατήρηση και την προώθηση της ενότητας της ΕΕ εν μέσω αυξανόμενων γεωπολιτικών προκλήσεων· επιμένει στη δεσμευτική εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 8 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων και την αυστηρή επαλήθευσή της από την Επιτροπή·

4. αναγνωρίζει τα σημαντικά μέτρα απλούστευσης που έχουν ήδη θεσπιστεί κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, και ιδίως τα ενισχυμένα ψηφιακά εργαλεία για την ηλεκτρονική συνοχή, την ευρύτερη εναρμόνιση των κανόνων σε πολλαπλά ταμεία, την αυξημένη ευελιξία στη διαχείριση των προγραμμάτων και τον εξορθολογισμό των κανόνων επιλεξιμότητας· τονίζει την ανάγκη μετάβασης από την υβριδική και τη βασισμένη στη χρήση έντυπου υλικού διοίκηση σε πλήρως ψηφιακές διαδικασίες, ενισχύοντας έτσι την αποδοτικότητα και τη διευκολύνοντας την ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ των δικαιούχων και των διαχειριστικών αρχών· θεωρεί ότι διάφοροι παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων του φόρτου εργασίας που προκύπτει από καθυστερήσεις στον προγραμματισμό της χρηματοδοτικής περιόδου 2021-2027, των συχνών αλλαγών στο κανονιστικό πλαίσιο κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, των πολύπλοκων πολυεπίπεδων κανονισμών για τους λογιστικούς και τους λοιπούς ελέγχους, καθώς και του κανονιστικού υπερθεματισμού, όπου επιβάλλεται στους δικαιούχους φόρτος που υπερβαίνει τις απαιτήσεις της ΕΕ, έχουν παρεμποδίσει τις εν λόγω προσπάθειες απλούστευσης·

5. τονίζει ότι η ψηφιοποίηση της διαχείρισης, της υποβολής εκθέσεων, της παρακολούθησης και του ελέγχου των κονδυλίων της Ένωσης είναι απαραίτητη για να βελτιωθεί η πρόσβαση των πιθανών αποδεκτών και για να αυξηθούν η αποδοτικότητα και η διαφάνεια της διαχείρισης των κονδυλίων·

6. υπογραμμίζει ότι η απλούστευση θα πρέπει να αποτελεί κατευθυντήρια αρχή στην πολιτική συνοχής· τονίζει ότι οι προσπάθειες απλούστευσης πρέπει, πρωτίστως, να επικεντρώνονται στη μείωση του φόρτου για τους δικαιούχους, στη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στα κονδύλια, στη μείωση των διοικητικών εργασιών, στην εξάλειψη της περιττής αλληλεπικάλυψης των διαδικασιών· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη να αποφύγουν τον κανονιστικό υπερθεματισμό – την προσθήκη περιττών εθνικών κανόνων στις απαιτήσεις της ΕΕ – που συνεπάγονται πρόσθετο φόρτο για τους δικαιούχους· σημειώνει ότι η εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις σε όλα τα κράτη μέλη μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προσθέσει ένα επίπεδο πολυπλοκότητας, και τονίζει ότι άλλοι παράγοντες που συνέβαλαν στις καθυστερήσεις είναι η αλληλεπικάλυψη μεταξύ των περιόδων προγραμματισμού 2014-2020 και 2021-2027, καθώς και η θέσπιση του ΜΑΑ·

7. τονίζει ότι η απλοποιημένη ρύθμιση της πολιτικής συνοχής είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση βελτιωμένης υλοποίησης· πιστεύει ότι η καθυστερημένη έγκριση της τομεακής νομοθεσίας και η χρονοβόρα διαδικασία έγκρισης των εγγράφων προγραμματισμού έχουν οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην εφαρμογή κατά τις προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού και, ως εκ τούτου, καλεί την Επιτροπή να υποβάλει εγκαίρως προτάσεις για την περίοδο χρηματοδότησης 2028-2034, ώστε τα περιφερειακά προγράμματα να μπορούν να εγκριθούν αμέσως μετά την έναρξη του επόμενου ΠΔΠ· συνιστά να διερευνηθεί κατά πόσον ορισμένοι τεχνικοί κανονισμοί και απαιτήσεις θα μπορούσαν να αφαιρεθούν από τον ΚΚΔ και να ενσωματωθούν σε ένα σύνολο κατευθυντήριων γραμμών ή σε ένα εγχειρίδιο, προκειμένου να δημιουργηθεί βεβαιότητα και ρουτίνα από την πλευρά των διαχειριστικών αρχών και των δικαιούχων· υπενθυμίζει ότι η έλλειψη βεβαιότητας όσον αφορά την υλοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων οδηγεί συχνά τις διοικητικές αρχές, σύμφωνα με την αρχή της σύνεσης, να τείνουν προς μια πιο περιοριστική ερμηνεία των ασαφών διατάξεων·

8. εκφράζει την ανησυχία του τόσο για την έλλειψη συμπληρωματικότητας στη χρηματοδότηση της ΕΕ, με περισσότερα από 50 πολυετή προγράμματα την περίοδο 2021-2027, όσο και για το αυξανόμενο μερίδιο – επί του παρόντος 40 % – να τελεί υπό κεντρική διαχείριση στο πλαίσιο του τρέχοντος ΠΔΠ, και θεωρεί ότι ο συνολικός προϋπολογισμός που διατίθεται για την πολιτική συνοχής θα πρέπει να διατηρηθεί ή ακόμη και να αυξηθεί ώστε η πολιτική συνοχής να ανταποκρίνεται κατάλληλα στις μελλοντικές επενδυτικές ανάγκες· τονίζει την ανάγκη αποτελεσματικού συντονισμού της ενωσιακής και της εθνικής χρηματοδότησης, και τονίζει ότι κάθε μελλοντικό κανονιστικό πλαίσιο πρέπει να περιλαμβάνει ενδελεχή αξιολόγηση του διοικητικού αντικτύπου του· καλεί την Επιτροπή να προωθήσει βέλτιστες πρακτικές, αξιολογώντας τα εθνικά συστήματα των κρατών μελών, και να αναλάβει δράση για την εξάλειψη πρακτικών που δημιουργούν περιττή πολυπλοκότητα· επαναβεβαιώνει τον ουσιαστικό ρόλο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και στην ενίσχυση της εδαφικής προσβασιμότητας και συνδεσιμότητας, ιδίως σε μειονεκτούσες περιοχές όπως οι αγροτικές, νησιωτικές, ορεινές, εξόχως απόκεντρες και ανατολικές παραμεθόριες περιοχές·

9. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει και να υλοποιήσει μια αποκεντρωμένη προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή στις επικείμενες προτάσεις για την απλούστευση του σχεδιασμού της νέας πολιτικής συνοχής και τη διασφάλιση της υποχρεωτικής διαβούλευσης και συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και των εταίρων, όπως ορίζεται στα άρθρα 3 και 4 του ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των ΜΜΕ·

10. θεωρεί ότι ο καλύτερος συντονισμός μεταξύ των ταμείων, των οποίων η διαχείριση πραγματοποιείται με ένα σαφέστερο, πιο συνεκτικό, συντονισμένο και εναρμονισμένο πλαίσιο για τα διάφορα ταμεία συνοχής, θα μπορούσε να προετοιμάσει το έδαφος για μια πιο αποτελεσματική και ευέλικτη πολιτική συνοχής, συμπεριλαμβανομένης μιας ενιαίας δέσμης κανόνων και μίας διαδρομής ελέγχου για την εφαρμογή, την παρακολούθηση και τον έλεγχο· πιστεύει ότι μια ενοποιημένη, ολοκληρωμένη διεπαφή ΤΠ σε κάθε κράτος μέλος για τους δικαιούχους, η οποία θα καλύπτει όλα τα στάδια του κύκλου του προγράμματος, θα επιτρέπει την απλή ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων και εγγράφων, με την υποστήριξη ενός αυτοματοποιημένου εργαλείου υποβολής εκθέσεων και θα υπόκειται σε ενδελεχή εκτίμηση επιπτώσεων, θα μπορούσε να προσφέρει προστιθέμενη αξία στο πλαίσιο αυτό και να ενισχύσει τη διαφάνεια παρέχοντας τακτικές, εύκολα προσβάσιμες επικαιροποιήσεις σχετικά με τα αποτελέσματα των έργων της πολιτικής συνοχής· θεωρεί ότι θα πρέπει να αποφευχθεί η δημιουργία νέων, μικρών χωριστών ταμείων, ώστε να μην ενισχυθεί περαιτέρω ο κατακερματισμός των χρηματοδοτικών εργαλείων και η δημιουργία παράλληλων δομών· θεωρεί ότι τα κονδύλια, που δεν είναι κατακερματισμένα ως προς το πεδίο εφαρμογής και την κλίμακα, μπορούν σε ορισμένες περιπτώσεις να είναι πιο αποτελεσματικά για την εφαρμογή λύσεων σε στρατηγικές προκλήσεις της ΕΕ·

11. αναγνωρίζει το δυναμικό της δημιουργίας, κατά την επόμενη αναθεώρηση μετά το 2027, μιας ενιαίας ευρωπαϊκής πλατφόρμας, ενοποιημένης με τις εθνικές πλατφόρμες, μέσω της οποίας θα μπορούν οι δικαιούχοι, ιδίως οι μικροί δικαιούχοι, να έχουν ταχεία πρόσβαση στα διάφορα ενωσιακά ταμεία· πιστεύει ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στους δικαιούχους όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την πρόσβαση σε κονδύλια της ΕΕ μέσω αυτής της πλατφόρμας, διασφαλίζοντας επίσης την ανταλλαγή δεδομένων σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες κονδυλίων, συμπεριλαμβανομένης της καλύτερης συλλογής δεδομένων και της δημιουργίας κοινών πινάκων παρακολούθησης σε όλα τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής· θεωρεί ότι αυτό μπορεί να είναι αναγκαίο για τη βελτίωση της αποδοχής και της ευαισθητοποίησης των δικαιούχων και θα μπορούσε να έχει τη δυνατότητα να ενισχύσει τη διαφάνεια, να αποτρέψει τη διπλή χρηματοδότηση και να ενισχύσει τον δημοσιονομικό έλεγχο, συμπεριλαμβανομένου του εντοπισμού της απάτης·

12. επιμένει ότι όλα τα νέα συστήματα ΤΠ ή άλλες ψηφιακές πλατφόρμες που εισάγονται στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού μετά το 2027 θα πρέπει να συμβάλλουν στον εξορθολογισμό των αιτημάτων συλλογής δεδομένων και να μην προσθέτουν πρόσθετες ή επαναλαμβανόμενες απαιτήσεις για δεδομένα από τους αιτούντες·

13. τονίζει, ωστόσο, ότι η αυξημένη ευελιξία δεν θα πρέπει να αποβεί εις βάρος του μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού και της σταθερότητας των επενδύσεων συνοχής, και δεν θα πρέπει να οδηγεί σε οικονομική αβεβαιότητα και αυξημένη πολυπλοκότητα για τους τελικούς δικαιούχους· ζητεί να διασφαλιστεί ότι τυχόν προσαρμογές στις προτεραιότητες όσον αφορά τη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού μετά το 2027 θα εξακολουθούν να ευθυγραμμίζονται με τους στόχους περιφερειακής ανάπτυξης·

14. επαναλαμβάνει την υποστήριξή του στον κανονισμό BRIDGEforEU και τονίζει την ανάγκη για περαιτέρω απλούστευση, ιδίως στα διασυνοριακά προγράμματα, με εξατομικευμένες λύσεις οι οποίες αντιμετωπίζουν τις ειδικές οικονομικές, κοινωνικές και γεωπολιτικές προκλήσεις των διασυνοριακών περιφερειών· τονίζει ότι η πολιτική συνοχής πρέπει να συνεχίσει να προωθεί και να απλουστεύει τη διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία·

15. θεωρεί ότι η συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου και η ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου θα πρέπει να προωθούνται σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού και της υλοποίησης των προγραμμάτων στο επόμενο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής· ζητεί τη συνεπέστερη χρήση του εργαλείου παρακολούθησης της συνεκτίμησης της διάστασης του φύλου στον προϋπολογισμό από όλα τα κράτη μέλη, και τονίζει ότι τα μέτρα απλούστευσης δεν πρέπει να υπονομεύουν τις προσπάθειες ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου·

16. θεωρεί ότι ο ισχύων ορισμός της «προβληματικής επιχείρησης» συνιστά υπέρμετρο βάρος για τις οργανώσεις και δημιουργεί περιττή πολυπλοκότητα για την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα και τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους των κονδυλίων συνοχής και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αναθεωρηθεί·

17. επισημαίνει ότι η ενεργός και υποχρεωτική συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην προετοιμασία, τον προγραμματισμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των έργων στους τομείς που διαχειρίζονται αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την επιτυχή και εξατομικευμένη απλούστευση· επισημαίνει ότι, ελλείψει ισχυρής εταιρικής σχέσης με το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο και χωρίς να ενισχυθεί η διοικητική τους ικανότητα, η πολιτική συνοχής κινδυνεύει να καταστεί μια υπερβολικά κεντρικοποιημένη διαδικασία με υπερβολικά μικρό αντίκτυπο στην ισόρροπη ανάπτυξη των ευρωπαϊκών περιφερειών·

18. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο συμπερίληψης στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο μιας εκτίμησης εδαφικών επιπτώσεων και επιπτώσεων όσον αφορά τη διακυβέρνηση· τονίζει ότι το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο θα πρέπει να συνάδει με τους στόχους της πολιτικής συνοχής στο πλαίσιο των άρθρων 174 και 175 ΣΛΕΕ και ζητεί τη συμμετοχή των περιφερειών στην εκπλήρωση αυτών των στόχων, καθώς και μια ισχυρότερη εδαφική προσέγγιση· τονίζει ότι το περιφερειακό κατά κεφαλήν ΑΕΠ πρέπει να παραμείνει το κύριο κριτήριο για τον καθορισμό των κονδυλίων των κρατών μελών στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και θεωρεί ότι το κατά κεφαλήν περιφερειακό ΑΕΠ θα μπορούσε ενδεχομένως να συμπληρωθεί με άλλους περιφερειακούς κοινωνικοοικονομικούς δείκτες (π.χ. κοινωνικούς, δημογραφικούς κ.λπ.) που συμβάλλουν στην ακριβέστερη αποτύπωση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης των περιφερειών, με στόχο την περαιτέρω μείωση των κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων – μεταξύ άλλων και εντός των περιφερειών – και τη διευκόλυνση πιο στοχευμένων επενδύσεων εκεί όπου είναι περισσότερο αναγκαίες·

19. πιστεύει ότι τα εθνικά σημεία επαφής από προγράμματα άμεσης διαχείρισης θα πρέπει να ενσωματωθούν στον εθνικό και περιφερειακό προγραμματισμό των ταμείων συνοχής και αγροτικής ανάπτυξης για την προώθηση συνεργειών και την ενίσχυση της ανάπτυξης ικανοτήτων μεταξύ προγραμμάτων κεντρικής και κοινής διαχείρισης που λειτουργούν στις ίδιες περιοχές και στους ίδιους τομείς πολιτικής·

20. ενθαρρύνει τη χρήση ολοκληρωμένων εργαλείων περιφερειακής ανάπτυξης, όπως οι ΟΕΕ και η ΤΑΠΤοΚ, και προτείνει να διερευνηθούν επιλογές που αποσκοπούν στην αύξηση της κατανομής του μεριδίου του προϋπολογισμού της πολιτικής συνοχής σε ΟΕΕ, ΤΑΠΤοΚ ή άλλα εδαφικά μέσα για όλες τις περιφέρειες – λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις ειδικές ανάγκες των αγροτικών και απομακρυσμένων περιοχών, καθώς και των ανατολικών παραμεθόριων περιοχών της ΕΕ, εστιάζοντας σε έργα ικανά να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις πραγματικές εδαφικές ανάγκες· συνιστά να διερευνηθούν προτάσεις για την επίλυση προβλημάτων και την παροχή τεχνικής βοήθειας για την εφαρμογή στρατηγικών και την ωρίμανση των μελετών· πιστεύει ότι ο αυξανόμενος αριθμός ενσωματωμένων πρωτοβουλιών εδαφικής ανάπτυξης – εντός και εκτός της πολιτικής συνοχής και αγροτικής ανάπτυξης – συχνά στερείται συγκεκριμένων δεσμών με τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, κάτι που μπορεί να περιορίσει τον διαρκή αντίκτυπό τους·

21. αντιτίθεται σε οποιαδήποτε μορφή, από την κορυφή προς τη βάση, μεταρρύθμισης κεντρικοποίησης ή εξορθολογισμού του προγραμματισμού της πολιτικής συνοχής και επαναλαμβάνει ότι η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, η επικουρικότητα, η επιμερισμένη διαχείριση και η τοποκεντρική προσέγγιση πρέπει να παραμείνουν οι θεμελιώδεις κατευθυντήριες αρχές της· θεωρεί ότι, ενώ ο ΜΑΑ σχεδιάστηκε για να παρέχει ταχεία ανταπόκριση στις οικονομικές προκλήσεις, η υλοποίησή του αντιμετώπισε σημαντικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων των χαμηλών ποσοστών απορρόφησης, των καθυστερήσεων στην εκταμίευση των κονδυλίων και της έλλειψης διαφάνειας στη διαδικασία κατανομής· αναγνωρίζει, ωστόσο, ορισμένες θετικές εξελίξεις στο πλαίσιο του ΜΑΑ, ιδίως τη θέσπιση προτύπων πράσινων επενδύσεων και της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»· επισύρει την προσοχή στο γεγονός ότι στα προγράμματα υπό άμεση διαχείριση, η εκταμίευση κονδυλίων στα κράτη μέλη δεν αντικατοπτρίζει απαραίτητα το εύρος και τη σημασία των ορισθέντων οροσήμων και στόχων·

22. τονίζει ότι το συγκεντρωτικό μοντέλο έχει αποκαλύψει διάφορες αδυναμίες, ιδίως όσον αφορά την ιχνηλασιμότητα, τη λογοδοσία, την αποδοτικότητα και τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο της χρηματοδότησης της ΕΕ ([15])· επισημαίνει ότι σε αυτές περιλαμβάνονται η ανεπαρκής συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και οι καθυστερήσεις, η περιορισμένη διαφάνεια και οι κίνδυνοι μη ολοκλήρωσης των μέτρων· προειδοποιεί ότι η απουσία ισχυρών μηχανισμών παρακολούθησης και σαφών απαιτήσεων ελέγχου ενέχει τον κίνδυνο υπονόμευσης της αξιοπιστίας και του μακροπρόθεσμου αντικτύπου των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ· ζητεί ισχυρότερη εποπτεία των εκταμιεύσεων και επαληθευμένων αποτελεσμάτων και μεγαλύτερη ευθυγράμμιση μεταξύ τους, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κονδύλια της ΕΕ αποφέρουν απτά οφέλη για τους πολίτες και τους κοινωνικούς και οικονομικούς δρώντες· επισημαίνει ότι η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση επιτρέπει την ανάπτυξη εξατομικευμένων λύσεων για όλες τις περιφέρειες και υπογραμμίζει τη σημασία των συμπεριληπτικών διαδικασιών από κοινού σχεδιασμού με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

([15]) ΕΕ C 114 της 29.3.2023, σ. 5· ΕΕ C, C/2024/5471, 10.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5471/oj, (παράγραφοι 53-56).

23. αντιτίθεται στην ιδέα ενός ενιαίου εθνικού προγράμματος, καθώς δεν συμπεριλαμβάνει δεόντως τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και απέχει πολύ από την επιτόπια πραγματικότητα, και καθώς θα έθετε σε κίνδυνο ή ακόμη και θα εξάλειφε την ικανότητα της πολιτικής συνοχής να λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές ανάγκες των τομεακών πολιτικών και τους στόχους και τις ιδιαιτερότητες των μακροπεριφερειακών, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών μέσων· επιμένει ότι η χρήση τοποκεντρικών προγραμμάτων που τελούν υπό τη διαχείριση του περιφερειακού επιπέδου NUTS 2 ([16]) υπήρξε καίριας σημασίας για την αντιμετώπιση των πραγματικών επιτόπιων αναγκών και την αποτελεσματική μείωση των περιφερειακών κοινωνικοοικονομικών διαφορών στο παρελθόν και, ως εκ τούτου, πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της πολιτικής συνοχής στο μέλλον·

24. τονίζει τη σημασία της συνεργασίας, της ανταλλαγής γνώσεων και της ανάπτυξης ικανοτήτων για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων στις τεχνικές και διοικητικές ικανότητές τους· προειδοποιεί ότι, χωρίς ισχυρή εταιρική σχέση με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, η πολιτική συνοχής κινδυνεύει να καταστεί υπερβολικά συγκεντρωτική και λιγότερο αποτελεσματική για την προώθηση της ισορροπημένης περιφερειακής ανάπτυξης· τονίζει ότι οι προσπάθειες απλούστευσης θα πρέπει να προωθούν τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή υλοποίηση των έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, ιδίως στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ταμείου Συνοχής και των προγραμμάτων Interreg· επισημαίνει ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, μεταξύ άλλων στη φάση του προγραμματισμού, είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας, της εδαφικής συνάφειας και της ανθεκτικότητας της πολιτικής συνοχής· ζητεί μια ισορροπημένη προσέγγιση που θα εξορθολογίζει τις διαδικασίες, διατηρώντας παράλληλα την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και την εδαφική προστιθέμενη αξία της τοπικής και περιφερειακής συμμετοχής·

25. αναγνωρίζει ότι οι μηχανισμοί που βασίζονται στις επιδόσεις μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στο να καταστεί η πολιτική συνοχής πιο αποδοτική και προσανατολισμένη στα αποτελέσματα· προειδοποιεί, ωστόσο, ενάντια στην αυστηρή ή ενιαία επιβολή αυτού του μοντέλου στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2028-2034· τονίζει ότι, ενώ οι μηχανισμοί αυτοί μπορούν να προωθήσουν την αποτελεσματικότητα, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων τομέων δαπανών και την ανομοιογένεια των τελικών δικαιούχων – ιδίως σε τομείς όπως η έρευνα, οι κοινωνικές πολιτικές και οι τοπικές υποδομές, όπου τα βραχυπρόθεσμα, μετρήσιμα αποτελέσματα ενδέχεται να μην αποτυπώνουν πλήρως τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο·

26. προειδοποιεί ότι τα τρέχοντα μοντέλα που βασίζονται στις επιδόσεις συχνά βασίζονται σε συγκεντρωτικές δομές διαχείρισης, γεγονός που μπορεί να παρεμποδίσει την ικανότητα των περιφερειακών και των τοπικών αρχών να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά συγκεκριμένες εδαφικές ανάγκες· τονίζει ότι οποιαδήποτε μελλοντική υλοποίησης της εφαρμογής βάσει επιδόσεων δεν θα πρέπει να αποβαίνει εις βάρος των βασικών αρχών της πολιτικής συνοχής, όπως η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, η επικουρικότητα και μια τοποκεντρική προσέγγιση, και πρέπει να συνοδεύεται από σημαντικά ισχυρότερες διασφαλίσεις για τη διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης των ταμείων της ΕΕ·

27. καλεί την Επιτροπή να εγκρίνει ένα ευέλικτο και ισορροπημένο πλαίσιο χρηματοδότησης που θα συνδυάζει χρηματοδότηση βάσει αποτελεσμάτων και παραδοσιακή χρηματοδότηση με βάση το κόστος, επιτρέποντας εξατομικευμένες λύσεις προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες· υποστηρίζει την αύξηση της χρήσης κατ' αποκοπή πληρωμών βάσει οροσήμων, όπως εφαρμόζεται στο πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές διατηρούν την αυτονομία που απαιτείται για την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής·

28. αναγνωρίζει συγκεκριμένα ότι οι αρχές, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι ΜΜΕ δεν θα πρέπει να επιβαρύνονται από την εισαγωγή μοντέλων που βασίζονται στις επιδόσεις, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τους περιορισμούς των μέσων χρηματοδοτικών πόρων τους για την προχρηματοδότηση μέτρων ή την πρόληψη πιθανών απωλειών σε περίπτωση μη επίτευξης των στόχων·

29. αναγνωρίζει ότι τα προβλήματα ρευστότητας αποθαρρύνουν τους δυνητικούς δικαιούχους, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, οι οποίοι σε ορισμένα κράτη μέλη πλήττονται από έλλειψη φορολογικής και δημοσιονομικής αυτονομίας, από το να υποβάλουν αίτηση για έργα που χρηματοδοτούνται από την πολιτική συνοχής· ζητεί, ως εκ τούτου, σημαντική και προσαρμοσμένη αύξηση των προχρηματοδοτήσεων σε τέτοιες περιπτώσεις, καθώς και σε αγροτικές, διασυνοριακές και νησιωτικές περιοχές, προκειμένου να υποστηριχθεί η ταχεία εκταμίευση των κονδυλίων της πολιτικής συνοχής, παράλληλα με την απλούστευση των κανόνων συγχρηματοδότησης·

([16]) Η NUTS (ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων) είναι το σύστημα ταξινόμησης της ΕΕ για τις περιφέρειες των χωρών για στατιστικούς σκοπούς. Ο όρος «NUTS 2» αναφέρεται σε βασικές περιφέρειες (για τις περιφερειακές πολιτικές).

30. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόταση την οποία διατύπωσε η Επιτροπή, στην ενδιάμεση επανεξέταση της πολιτικής συνοχής 2021-2027, σύμφωνα με την οποία τα προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» που υλοποιούνται στις περιφέρειες NUTS 2 που συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία θα πρέπει να επωφελούνται από τη δυνατότητα εφάπαξ προχρηματοδότησης της τάξης του 9,5 % των κονδυλίων του προγράμματος και από ενωσιακή χρηματοδότηση κατά 100 %· ζητεί από την Επιτροπή να προτείνει πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση των αναγκών των ανατολικών παραμεθόριων περιοχών της ΕΕ·

31. εκφράζει την ανησυχία του για τις τακτικές αναφορές από ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τη μη εφαρμογή των οριζόντιων αρχών από τα κράτη μέλη κατά την προετοιμασία των συμφωνιών εταιρικής σχέσης· προτείνει την ενσωμάτωσης ενός αναθεωρημένου ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση στον ΚΚΔ, ώστε να διασφαλιστεί ο δεσμευτικός χαρακτήρας του και να καλυφθούν τα προγράμματα άμεσης διαχείρισης με εδαφικό αντίκτυπο· καλεί την Επιτροπή να επιβάλει αυστηρά την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης, να διερευνήσει μέτρα για την ενίσχυση των εξουσιών εποπτείας και παρακολούθησης του Κοινοβουλίου όσον αφορά τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη ασκούν τακτική εποπτεία, συμπεριλαμβανομένων των εταίρων κατά την παρακολούθηση και την επιλογή εμπειρογνωμόνων, ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια και να αποτρέπεται η απάτη·

32. υπενθυμίζει τη σημασία της αυστηρής εφαρμογής των δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ σε όλα τα προγράμματα και σε όλους τους δικαιούχους, προκειμένου να αποφεύγεται κάθε μορφή απάτης, σύγκρουσης συμφερόντων, διαφθοράς, διπλής χρηματοδότησης και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προτείνουν πρόσθετα μέτρα για την πρόληψη και την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης, την αύξηση των ευκαιριών για ενσωματωμένα έργα, τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των εργαλείων εξόρυξης δεδομένων και τη διασφάλιση ισορροπίας μεταξύ την ελαχιστοποίηση των υποχρεώσεων διατήρησης δεδομένων για τις διαχειριστικές αρχές· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να καταστήσει υποχρεωτική τη χρήση εργαλείων ΤΠ, όπως το σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού (EDES) και το ARACHNE, για όλα τα κονδύλια της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, και να διασφαλίσει την καλύτερη χρήση των νέων τεχνολογιών προκειμένου να αυξηθούν οι έλεγχοι και να προστατευθεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ από την απάτη και την κατάχρηση κονδυλίων· τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί ισορροπία μεταξύ της απλούστευσης και της προστασίας του προϋπολογισμού της ΕΕ· υπενθυμίζει ότι οι προσπάθειες απλούστευσης θα πρέπει να συνάδουν με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, των δημόσιων συμβάσεων και του ελέγχου, που είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της επιβολής των κοινωνικών και περιβαλλοντικών αιρεσιμοτήτων και του κράτους δικαίου·

33. καλεί την Επιτροπή να αναθέσει την εκπόνηση μελετών σχετικά με τη συνέργεια μεταξύ των ταμείων συνοχής και των τομεακών προγραμμάτων, όπως έπραξε για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»·

34. ζητεί πιο άμεση πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και για τις πόλεις και τις αστικές αρχές, μεταξύ άλλων με τη διεύρυνση της χρήσης των ΟΕΕ και τη διατήρηση της εστίασης σε έργα που απευθύνονται σε κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει πρόσθετους τρόπους για να διασφαλίσει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, η κοινωνία των πολιτών και άλλοι δικαιούχοι μπορούν να συνεχίσουν να επωφελούνται από ενωσιακή χρηματοδότηση σε περιπτώσεις παραβιάσεων του κράτους δικαίου από τις εθνικές κυβερνήσεις, χωρίς να αποδυναμώνεται η εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα όσον αφορά το κράτος δικαίου ([17])· υπογραμμίζει ότι η χρηματοδότηση δεν πρέπει να ανακατανεμηθεί σε άλλα προγράμματα, ώστε να διατηρηθεί η ακεραιότητα της απόφασης αναστολής, έως ότου επιτευχθούν οι στόχοι της και εκπληρωθούν όλες οι προϋποθέσεις πρόσβασης σε χρηματοδότηση·

35. ενθαρρύνει, επιπλέον, τη δημιουργία μόνιμου συμβουλευτικού δικτύου, το οποίο θα μπορούσε να συντονίζει το έργο του με ήδη υφιστάμενα προγράμματα ή δομές, ώστε να συνδράμει τους δήμους στην αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας όσον αφορά την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής·

36. εκφράζει την ικανοποίησή του για τέτοια εργαλεία, όπως η εργαλειοθήκη της ΕΕ για τις αγροτικές περιοχές, που αποσκοπεί στην καθοδήγηση των δικαιούχων στα διαθέσιμα προγράμματα· τονίζει, ωστόσο, ότι η ανάγκη για τέτοιου είδους υπηρεσίες μίας στάσης αναδεικνύει την υπερβολική πολυπλοκότητα των υφιστάμενων δομών, οι οποίες παραμένουν απρόσιτες για πολλούς δικαιούχους, ιδίως για τις δημόσιες αρχές μικρού μεγέθους·

([17]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητος για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

37. τονίζει την επείγουσα ανάγκη να αυξηθούν οι επενδύσεις για την οικοδόμηση αποτελεσματικής και επαρκούς διοικητικής ικανότητας, με ειδικούς χρηματοδοτικούς πόρους και τεχνική βοήθεια, ιδίως για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές – συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται σε νησιωτικές και απομακρυσμένες περιοχές, και με ιδιαίτερη έμφαση στις περιφέρειες με ιστορικά χαμηλό ποσοστό απορρόφησης – προκειμένου να υποστηριχθεί η αποκεντρωμένη και αποτελεσματική διαχείριση και εκτέλεση των κονδυλίων της ΕΕ·

38. ζητεί την ενίσχυση των μέσων τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, όπως αυτών που αναπτύχθηκαν σε συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Επιτροπής για τη στήριξη των ικανοτήτων στρατηγικού σχεδιασμού για εδαφικές επενδύσεις, καθώς και τη στοχευμένη συμβουλευτική υποστήριξη για τον εντοπισμό, σχεδιασμό και την προετοιμασία έργων· αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο των χρηματοδοτικών μέσων για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ και τη μόχλευση τόσο ιδιωτικών όσο και δημόσιων πόρων·

39. επισημαίνει ότι η επιτυχία της πολιτικής συνοχής εξαρτάται από μακρόπνοες και χωρίς αποκλεισμούς στρατηγικές, τη δέουσα συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και της κοινωνίας των πολιτών και τη χρηστή διακυβέρνηση· αναγνωρίζει την ανάγκη προώθησης προσεγγίσεων διαχείρισης με βάση τα αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης μετρήσιμων δεικτών και μοντέλων θεωρίας αλλαγής για την αξιολόγηση των προγραμμάτων· τονίζει τη σημασία της διάθεσης ειδικών πόρων για την ανάπτυξη ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων και για την ενίσχυση του ρόλου των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στη χρηστή διακυβέρνηση και την εκτέλεση των κονδυλίων της ΕΕ·

40. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει στο νέο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις περαιτέρω απλούστευση της εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στην περίπτωση διατομεακής χρηματοδότησης που σχετίζεται με τη συνοχή, η οποία συνδυάζει ενωσιακά και εθνικά κονδύλια (όπως σε περιπτώσεις πολυταμειακής προσέγγισης μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ και του ΕΤΠΑ) με στόχο τη μείωση των σφαλμάτων και του διοικητικού φόρτου σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και την παράλληλη ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των επιτόπιων επενδύσεων της πολιτικής συνοχής και την αποφυγή στρέβλωσης της αγοράς· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει κατά πόσον τα προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης θα μπορούσαν σε ορισμένες περιπτώσεις να επωφελούνται από παρόμοιες εξαιρέσεις από τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις με εκείνα που υπόκεινται σε άμεση διαχείριση, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» ή ο χρηματοδοτικός μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»·

41. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της επικείμενης αναθεώρησης της ευρωπαϊκής οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις ([18]), να προωθήσει περαιτέρω τη χρήση της κοινωνικής ρήτρας και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις· υπογραμμίζει ότι οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποκλείουν, από τους δημόσιους διαγωνισμούς, τους οικονομικούς φορείς που έχουν εμπλακεί σε εγκληματικές δραστηριότητες· ζητεί οι κανόνες που διέπουν την πολιτική συνοχής να επιτρέπουν τη διάθεση δημόσιων πόρων μόνο στους φορείς που σέβονται τα δικαιώματα των εργαζομένων και τους ισχύοντες κανόνες για τις συνθήκες εργασίας·

42. θεωρεί ότι η αρχή του ενιαίου ελέγχου θα πρέπει να ενισχυθεί και υπενθυμίζει ότι, στην πράξη, η εφαρμογή της προσέγγισης του ενιαίου ελέγχου εξαρτάται από το άρτιο και αξιόπιστο ελεγκτικό έργο που επιτελούν οι οργανισμοί ελέγχου στα κράτη μέλη· τονίζει ότι στην επόμενη πολιτική συνοχής θα πρέπει να εισαχθεί μια αναθεωρημένη, ενισχυμένη και ενοποιημένη προσέγγιση όσον αφορά τους λογιστικούς και άλλους ελέγχους, και ότι η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να αποσκοπεί στη μείωση τόσο των ποσοστών σφάλματος όσο και των ποσοστών απάτης μέσω της ενίσχυσης των προληπτικών (εκ των προτέρων) ελέγχων στην αρχή της δημοσιονομικής περιόδου, ώστε να μειωθούν οι αδυναμίες και οι κίνδυνοι των ελέγχων· τονίζει τη σημασία που έχει η ευθυγράμμιση της εν λόγω προσέγγισης με τις συστάσεις στις οποίες προβαίνει το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση της δημοσιονομικής διαχείρισης, τη βελτίωση της αποδοτικότητας των δαπανών και τη διασφάλιση ότι δεν θα επαναληφθούν τα σφάλματα που εντοπίστηκαν σε προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού.

43. ζητεί πιο συνεκτική ερμηνεία των κανονισμών από τους ελεγκτικούς φορείς σε ολόκληρη την ΕΕ και σε όλα τα ταμεία, και τάσσεται υπέρ μιας στρατηγικής ελέγχου που θα βασίζεται περισσότερο στον κίνδυνο, ώστε να αποφεύγονται οι περιττές επικαλύψεις, διασφαλίζοντας παράλληλα την αποτελεσματική οικονομική εποπτεία και την πρόληψη της απάτης· τονίζει ότι τα προγράμματα τα οποία τελούν υπό διαχείριση από τα κράτη μέλη και τα οποία εμπίπτουν στον μηχανισμό αιρεσιμότητας για το κράτος δικαίου ή στη διαδικασία του άρθρου 7 ή τα οποία δεν συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, πρέπει να υπόκεινται σε αυστηρότερο έλεγχο·

([18]) Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

44. καλεί την Επιτροπή να προτείνει την τυποποίηση και την ευρύτερη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους και χρηματοδότησης που δεν συνδέονται με το κόστος, και τονίζει τον καίριο ρόλο τους στη μείωση του διοικητικού φόρτου, στη μείωση των ποσοστών σφάλματος και στη βελτίωση της υλοποίησης· συνιστά την επέκταση αυτών των μηχανισμών, ιδίως με τη χαλάρωση των απαιτήσεων όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την επαλήθευση και τα κατώτατα όρια ελέγχου· τονίζει τη χρησιμότητά τους σε πλαίσια όπου οι στόχοι είναι σαφώς επαληθεύσιμοι, ιδίως για μικρότερους δικαιούχους, όπως οι τοπικές αρχές, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι ομάδες τοπικής δράσης, ή σε έργα στα οποία συμμετέχουν πολύ μικρές επιχειρήσεις και φορείς της κοινωνικής οικονομίας, για τη μείωση της γραφειοκρατίας και την επιτάχυνση της υλοποίησης· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει επιλογές που αποσκοπούν στη θέσπιση απλουστευμένων διαδικασιών υποβολής εκθέσεων και ελέγχου για τις τοπικές αρχές με λιγότερους από 100 000 κατοίκους και για τους δικαιούχους που βρίσκονται σε αγροτικές περιοχές, νησιά και εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ, με στόχο την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της απλούστευσης και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης·

45. θεωρεί ότι απαιτείται αλλαγή στην προσέγγιση των λογιστικών και λοιπών ελέγχων με την απομάκρυνση από τη χρήση στατιστικής παρεκβολής για τις δημοσιονομικές διορθώσεις, ώστε να γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ ακούσιων σφαλμάτων και απάτης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω διορθώσεις στοχεύουν μόνο περιπτώσεις συστημικών παρατυπιών και πράξεων σκόπιμης απάτης, και να αποφευχθεί ο υπερβολικός φόρτος εργασίας ή η οικονομική επιβάρυνση των δικαιούχων και των διαχειριστικών αρχών· τονίζει ότι ο διοικητικός και οικονομικός φόρτος που σχετίζεται με τον δημοσιονομικό και τον λογιστικό έλεγχο, καθώς και η παρακολούθησή τους, θα πρέπει πάντα να είναι ανάλογα προς τον όγκο των κονδυλίων και τους σχετικούς κινδύνους·

46. καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει διάφορες επιλογές για την ενίσχυση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ταμείων της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της επανενσωμάτωσης των παρεμβάσεων κοινοτικής και τοπικής ανάπτυξης του ΕΓΤΑΑ στον ΚΚΔ·

47. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, στην Επιτροπή των Περιφερειών, και στα εθνικά και περιφερειακά κοινοβούλια των κρατών μελών.